

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 330 "Skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma pārvaldības noteikumi"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 330 "Skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma pārvaldības noteikumi" (turpmāk – Noteikumu projekts)
Dokumenta veids	Noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītiestāžu likuma 73. ¹ panta piektā daļa
Mērķis un būtība	Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumi Nr. 330 "Skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma pārvaldības noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 330) ir saistoši kredītiestādei, kura ir reģistrēta Latvijā vai ir ārvalsts kredītiestādes filiāle Latvijā vai citā dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiāle Latvijā un atbilst Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem (turpmāk – pakalpojumu sniedzējs). Noteikumu projekts paredz turpmāk minētos grozījumus Noteikumos Nr. 330. <u>Pirmkārt, lai novērstu tiesību normu dublēšanu, tiek svītrots Noteikumu Nr. 330 2.1. apakšpunkts, jo tajā iekļautā termina "aktīvais klients" definīcija ir skaidrota citā normatīvajā aktā – Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" (turpmāk – Uzraudzības pārskatu noteikumi), proti, to 33.² 1. apakšpunktā. Uzraudzības pārskatu noteikumi atzīstami par speciālo normatīvo aktu, kas nosaka aktīvo klientu skaita statistikas sagatavošanu un iesniegšanu. Attiecīgi Noteikumu projekts paredz papildināt Noteikumu Nr. 330 3. punktu ar norādi par to, ka termins "aktīvais klients" šajos noteikumos lietots Uzraudzības pārskatu noteikumu izpratnē.</u> <u>Otrkārt, Noteikumus Nr. 330 paredzēts papildināt ar tiesību normām (sk. Noteikumu projektā ietverto Noteikumu Nr. 330 4.¹, 4.² un 4.³ punktu) attiecībā uz pakalpojumu sniedzēja statusu un pakalpojumu sniedzēju saraksta aktualizēšanu gadījumos, kad noris kredītiestādes reorganizācija, kredītiestādes uzņēmuma pāreja vai citi ar kredītiestādes saistību pāreju saistīti notikumi.</u> Šādas tiesību normas nepieciešamas, lai novērstu iespējamās neskaidrības un pēc iespējas nodrošinātu pakalpojumu sniedzējiem noteikto pienākumu (t. i., skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma un finanšu pakalpojumu sniegšanas klātienē) izpildes nepārtrauktību gadījumos, kad noris kredītiestādes reorganizācija, kredītiestādes uzņēmuma pāreja vai citi ar kredītiestādes saistību pāreju saistīti notikumi. Grozījumi nemaina likumā noteiktos pakalpojumu sniedzēja noteikšanas kritērijus, bet

	precizē, kā attiecīgajos gadījumos tiek īstenota to piemērošana, t. sk. pakalpojumu sniedzēju saraksta aktualizēšana. Noteikumu projektā ietvertajā Noteikumu Nr. 330 4.¹ punktā paredzētas Latvijas Bankas tiesības attiecīgajos gadījumos veikt pakalpojumu sniedzēju saraksta ārpuskārtas aktualizēšanu. No Noteikumu projektā ietvertā Noteikumu Nr. 330 4.² punkta izriet, ka gadījumā, kad notiek pakalpojumu sniedzēja apvienošanās ar citu kredītiestādi, iegūstošā sabiedrība ir atzīstama par pakalpojumu sniedzēju un tai no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža ir saistošas normatīvajos aktos, kas regulē skaidrās naudas izmaksas pakalpojumu un finanšu pakalpojumu sniegšanu klātienē, noteiktās prasības. Savukārt Noteikumu projektā ietvertajā Noteikumu Nr. 330 4.³ punktā tiek precizēts, kā nosakāma kredītiestādes atbilstība Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmās daļas 2. un 3. punktā minētajiem kvantitatīvajiem kritērijiem (atvērto klientu maksājumu kontu skaits un rezidentu māsaimniecību noguldījumu apmērs), ja kredītiestādes reorganizācija apvienošanās veidā vai kredītiestādes uzņēmuma pāreja ir noslēgusies laika periodā no kārtējā kalendārā gada 1. janvāra līdz 1. februārim. Izstrādājot šādus grozījumus, ņemts vērā arī apstākļi, ka tiek plānots reorganizēt vienu no pakalpojumu sniedzējiem, kurš šobrīd darbojas kā Latvijā licencēta kredītiestāde, bet paredzēts, ka no 2027. gada sākuma tas darbību Latvijā turpinās kā citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiāle Latvijā. Termini "iegūstošā sabiedrība", "uzņēmuma nodevējs" un "uzņēmuma ieguvējs" Noteikumu projektā tiek lietoti Komerclikuma izpratnē, savukārt termins "kredītiestādes uzņēmuma pāreja" tiek lietots Kredītiestāžu likuma izpratnē. Vienlaikus piebilstams, ka saturiski līdzīgas tiesību normas ir iekļautas Latvijas Bankas 2023. gada 9. oktobra noteikumu Nr. 252 "Kritisko finanšu pakalpojumu pārvaldības noteikumi" 5.¹, 5.² un 5.³ punktā. <u>Treškārt, paredzēts noteikt iespēju bankomātu datus iesniegt Latvijas Bankai ne tikai ar Noteikumos Nr.330 minētās paaugstinātās drošības sistēmas starpniecību, bet arī jebkādā citā ar Latvijas Banku rakstiski saskaņotā veidā.</u> Noteikumu Nr.330 piemērošanas praksē ir konstatēts, ka bankomātu datu iesniegšanai ne vienmēr ir praktiski izmantot paaugstinātās drošības sistēmu, kuru nosaka Latvijas Bankas noteikumi, kas regulē elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku. Praksē var rasties situācijas, kad attiecīgos bankomātu datus iesniedz nevis kredītiestāde, bet kredītiestādes pilnvarota persona – ārpakalpojumu sniedzējs, kurš informācijas apmaiņai ar Latvijas Banku izmanto citu sistēmu, piemēram, elektronisko pārskatu sistēmu. Attiecīgi, lai padarītu regulējumu
--	--

	elastīgāku un pieļautu atkāpes no prasības par paaugstinātās drošības sistēmas izmantošanu, Noteikumu projekts paredz grozīt Noteikumu Nr. 330 13. punktu, papildinot to ar iespēju iesniegt datus citā ar Latvijas Banku rakstiski saskaņotā veidā. Rakstiska saskaņošana ar Latvijas Banku nepieciešama, lai nodrošinātu, ka cits informācijas iesniegšanas veids ir drošs un Latvijas Bankai pieņemams.
Leģitīmais mērķis	Noteikumu leģitīmais mērķis ir nodrošināt sabiedrības labklājību un aizsargāt citu cilvēku tiesības, ko paredzēts sasniegt, nodrošinot skaidrās naudas pieejamību iedzīvotājiem visā Latvijas teritorijā. Tas tiek panākts, nosakot minimālās prasības skaidrās naudas izmaksas pakalpojumam.
Samērīgums	Noteikumu projekts neparedz tiesību normas, kuras noteiktu jaunus privātpersonu tiesību ierobežojumus. Pakalpojumu sniedzēja noteikšanas kritērijus un pakalpojumu sniedzēja pienākumu nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu skaidrās naudas izmaksas pakalpojumu nosaka Kredītiestāžu likums, un attiecīgo likuma normu samērīgumu jau ir izvērtējis likumdevējs.
Spēkā stāšanās	Noteikumi stāties spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžeta ieņēmumiem vai izdevumiem.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Nav ietekmes. Noteikumu projekts nenosaka jaunas prasības vai pienākumus privātpersonām. Tādējādi Noteikumu projekts nerada privātpersonām papildu administratīvo slogu vai papildu administratīvās izmaksas.
Saistītie dokumenti	1. <u>Kredītiestāžu likums</u>. 2. <u>Noteikumi Nr. 330</u>. 3. <u>Latvijas Bankas 2024. gada 25. novembra noteikumi Nr. 353 "Finanšu pakalpojumu sniegšanas klātienē noteikumi"</u>. 4. <u>Uzraudzības pārskatu noteikumi</u>.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku. Noteikumu projektā ietvertie Noteikumu Nr. 330 grozījumi ir tehniska un organizatoriska rakstura un attiecas uz mazāk būtiskiem nacionālā līmeņa jautājumiem, kuri neskar Eiropas Savienības tiesību aktus <i>euro</i> naudas zīmju tiesiskā regulējuma jomā, nemaina skaidrās naudas izmaksas pakalpojumam noteiktās prasības, neietekmē likumīgā maksāšanas līdzekļa pieejamību un neparedz jaunus uzdevumus Latvijas Bankai.

	Vienlaikus piebilstams, ka par Noteikumu Nr. 330 spēkā esošo redakciju jau ir notikusi konsultēšanās ar Eiropas Centrālo banku. Atbilstoši Padomes 1998. gada 29. jūnija lēmumam 98/415/EK par to, kā valstu iestādes apspriežas ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem, Noteikumu Nr. 330 projekts tika nosūtīts saskaņošanai Eiropas Centrālajai bankai, jo Noteikumu Nr. 330 projekts attiecās uz valūtas jautājumiem, maksāšanas līdzekļiem un Latvijas Banku. Eiropas Centrālā banka 2024. gada 18. oktobrī sniedza par to atzinumu (CON/2024/34).
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par Noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību tiks informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija. Noteikumu projekts tiks iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.
Saskaņošanas rezultāti	<i>Tiks aktualizēta pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.</i>